

EVROPSKA KOMISIJA

PREGLED PODATAKA

Horizon 2020: novi Radni program podržava evropski razvoj, zapošljavanje i konkurentnost

Brussels, 13. oktobar 2015.

Radni program 2016-2017.

Uz period od sedam godina tokom kojih se implementira (2014. do 2020.) i uz radni budžet od 77 milijardi eura, Horizon 2020 predstavlja najveći program za finansiranje istraživanja i inovacija koji je Evropska unija ikada provela. Evropska komisija danas je usvojila drugi od svojih dvogodišnjih radnih programa kojim se definišu mogućnosti finansiranja za period 2016-2017.

Pomenuti [Radni program](#) ima budžet od gotovo 16 milijardi eura, a zasniva se na obimnim konsultacijama i aktivnom učešću aktera. Svi pozivi i relevantne informacije mogu se naći na jedinstvenom [portalu](#).

Horizon 2020 nastavit će finansirati rad istraživača i inovatora koji se bave najsavremenijim istraživanjem u svojoj oblasti i time pomiču granice naučnih dostignuća. Njime se pruža podrška projektima u svim fazama ciklusa od istraživanja do inovacije i to kroz čitav niz finansijskih instrumenata kojima se omogućava njihovo praktično iskorištenje, te im se omogućava pristup tržištu. Pomenuti program također će investirati u obuku istraživača, uključujući i komunikaciju između privrede i akademske zajednice, stvorit će mogućnosti za razvoj istraživačkih timova u zemljama članicama u kojima je potencijal za istraživanje i inovacije možda nedovoljno iskorišten, te će zauzeti strateški pristup međunarodnoj saradnji u oblasti istraživanja i inovacija.

U skladu s agendom „[Otvorena nauka, otvorene inovacije, otvorenost prema svijetu](#)“ koju je postavio komesar Moedas, nadležan za istraživanje, nauku i inovacije, Radni program osmišljen je tako da [otvori evropsko istraživanje i inovacije](#) za, na primjer, privlačenje većeg broja malih i srednjih preduzeća, čime će se osigurati bolje iskorištenje rezultata istraživanja i ojačati istraživačka saradnja s drugim zemljama. Time će se značajno povećati i uticaj finansijskih sredstava koja Evropska unija ulaže u naučnoistraživački rad, u skladu sa strategijom [Budžet Evropske unije fokusiran na rezultate](#) koju je inicirala Kristalina Georgieva, potpredsjednica Evropske komisije nadležna za budžet i ljudske resurse.

Ključni prioriteti za period 2016-2017.

Radni program 2016-2017. u sklopu programa Horizon 2020 direktno je usklađen s [agendom predsjednika Komisije Jean-Claudea Junckera](#). On će dati svoj doprinos paketu zapošljavanja, rasta i investiranja kojim se želi osnažiti evropska konkurentnost na globalnom nivou, otvoriti nova i održiva radna mjesta te promovirati rast. Svi pozivi za ponude i aktivnosti u značajnoj će mjeri doprinijeti navedenoj strateškoj oblasti te, u širem smislu, još jednoj ili većem broju drugih oblasti.

1. Novi poticaj zapošljavanju, rastu i investiranju

Glavni prioritet Evropske komisije jeste ponovo podstaknuti evropski rast i povećati broj radnih mjesta, a da se pritom ne stvori novi dug. Investiranje u istraživanje i inovacije zadovoljit će i hitnu potrebu za ponovnom industrijalizacijom Evrope, ali i dugoročni cilj izgradnje čvrste baze znanja potrebne za naredni talas inovativnih dostignuća. Slijede neki primjeri iz Radnog programa koji podržavaju navedeni prioritet:

- Približno 2 milijarde eura od ukupnih sredstava za Radni program 2016-2017 izdvojiti će se za **mala i srednja preduzeća**, uključujući i 740 miliona eura kroz za tu svrhu određen instrument od kojeg će koristiti imati preko 2000 visoko inovativnih malih i srednjih preduzeća. Povrh toga, finansijski instrumenti namijenjeni konkretnim malim i srednjim preduzećima povećat će mogućnost finansiranja u svrhu dalje podrške istraživanju i razvoju. Ta će vrsta investicija rasti uz podršku [Evropskog fonda za strateške investicije](#) (EFSI).

- Putem **Evropskog istraživačkog vijeća (ERC)** najbolji istraživači moći će ispitivati najkvalitetnije ideje koje bi mogle dovesti do inovativnih otkrića, a time i do povećanja rasta i razvoja. [Samo u 2016. godini](#), skoro 1,7 milijardi eura – raspoređeno na približno 1000 grantova – bit će dostupno kroz ERC-ove pozive. U istoj toj godini gotovo 10.000 pripadnika akademske zajednice proći će kvalitetnu obuku i dobiti mogućnost da svoju karijeru unaprijede u nekoj od stranih zemalja, a sve to zahvaljujući **aktivnostima Marie Skłodowska-Curie**.

- Sedam javno-privatnih partnerstava bavi se pitanjem **strateških tehnologija na kojima se zasnivaju rast i zapošljavanje** u ključnim evropskim sektorima u oblastima kao što su inovativna medicina, gorive čelije hidrogena, aeronautika i biomaterijali. Dalje investicije kapitaliziraju se kroz ugovorna javno-privredna partnerstva u oblastima kao što su fabrike budućnosti, robotika i ekološka vozila.

- 140 miliona eura bit će na raspolaganju za razvoj i dugoročnu održivost novih panevropskih **istraživačkih struktura**, dok će se sa dodatnih 200 miliona eura podržati integracija i otvorenost ključnih nacionalnih infrastrukture.

2. Povezano jedinstveno digitalno tržište

Internet i digitalna tehnologija postepeno transformišu naš svijet. Međutim, barijere koje postoje u svijetu interneta podrazumijevaju i to da građani propuštaju prilike kad je riječ o robu i uslugama, da su horizonti internet firmi i novoosnovanih malih preduzeća ograničeni, te da privredni subjekti i vlade ne mogu u potpunosti iskoristiti digitalnu opremu. Istraživanje i razvoj dat će svoj doprinos inovativnim digitalnim rješenjima kroz, na primjer, sljedeće aktivnosti:

- Poziv **Internet svijet stvari (Internet of Things)** (139 miliona eura) omogućit će komplementarni tehnološki razvoj putem velikih pilot projekata vezanih za čitav niz društvenih izazova.

- Poziv **Digitalna sigurnost (Digital Security)** (118 miliona eura) bavit će se pitanjem i mogućnosti i opasnosti vezanih za transformaciju uzrokovanu kompjuterskom tehnologijom.

- Poziv **Automatizirani cestovni transport (Automated Road Transport)** (114 miliona eura tokom dvije godine) bavit će se promjenom paradigme u automobilskom sektoru koja obećava drastično povećanje sigurnosti i energetske efikasnosti uz smanjenje saobraćajnih gužvi i emisije gasova.

- Finansiranje u ukupnom iznosu od 50 miliona eura doprinijet će uspostavljanju **Evropskog oblaka otvorene nauke (European Open Science Cloud)**.

3. Prilagodljiva energetska unija s proaktivnom politikom klimatskih promjena

Evropska energetska unija obezbijedit će Evropi energiju koja će biti sigurna, dostupna i koja će voditi računa o klimatskim uslovima. Razborito korištenje energije uz borbu protiv klimatskih promjena predstavlja kako poticaj za otvaranje novih radnih mjesta i razvoj tako i investiciju u budućnost Evrope. Aktivnosti u sklopu novog Radnog programa pomoći će mobiliziranje evropske naučne izvrsnosti u svrhu iznalaženja novih inovativnih rješenja u toj oblasti, kao na primjer:

- Poziv **Pametni i održivi gradovi (Smart and Sustainable Cities)** (132 miliona eura) želi okupiti gradove, privredu i građane u cilju iznalaženja održivih i integrisanih energetskih i transportnih rješenja.

- Projekti koji se finansiraju u sklopu poziva **Energetska efikasnost (Energy Efficiency)** (194 miliona eura) pokrenut će direktnu uštedu energije u godišnjoj količini do 230,000 jedinica energije (toe) ekvivalentnih jednoj toni nafte.

- Poziv **Konkurentna niskokarbonska energija (Competitive Low-carbon Energy)** (723 miliona eura) potvrdit će posvećenost radu na korištenju raznovrsnih izvora energije. Pored toga, tri nove [Nagrade Horizon](#) fokusirat će se na podsticanje inovacija u oblasti niskokarbonske energetske tehnologije, uz nagradu od 3,25 miliona eura najboljim rješenjima.

- Ambicija da Evropa postane svjetski broj jedan na polju **obnovljive energije** podržat će se ulaganjem sredstava od preko 400 miliona eura u plasiranje perspektivne tehnologije na tržište.

- Aktivnosti u oblasti klimatskih promjena, zaštite okoliša, efikasnog iskorištenja resursa i sirovina zbirno će osigurati maksimalnu efikasnost **investicije od 35% u klimatske aktivnosti** te od 60% u održivi razvoj u sklopu cjelokupnog programa Horizon 2020. U oblasti klimatskih promjena Radni program investirat će 178 miliona eura samo u 2016. godini u opsežne inovativne aktivnosti kojima će se prezentirati **buduća rješenja za podizanje ekološkog nivoa privrede**.

4. Produbljenije i pravičnije interno tržište uz ojačanu industrijsku osnovu

Jedinstveno tržište predstavlja jedno od glavnih evropskih dostignuća i njenu najveću vrijednost u eri sve veće globalizacije. To je ujedno i pokretač izgradnje jedne jače i pravičnije ekonomije Evropske unije. Pomenuti Radni program dat će doprinos održavanju i jačanju internog tržišta i evropske industrijske osnove kroz aktivnosti kao što su sljedeće:

- Poziv **Industrija 2020. u cirkularnoj ekonomiji (Industry 2020 in the Circular Economy)** (669 miliona eura) dat će doprinos **jačanju i obnovi evropskih industrijskih kapaciteta** uz osiguranje održivosti.
- Poziv za **personaliziranu medicinu (personalised medicine)** (659 miliona eura) podstaći će evropsku industriju i takozvanu srebrnu ekonomiju investiranjem u strategije za ranu i efikasniju prevenciju, dijagnostiku i liječenje, te će pomoći Evropi da riješi pitanje tereta koji joj nameću hronične bolesti i starenje stanovništva.
- Poziv **Mobilnost za razvoj (Mobility for Growth)** (436 miliona eura) ojačat će ulogu transporta kao žile kucavice jedinstvenog tržišta.

5. Jači globalni akter, ka novoj politici migracije te oblast pravosuđa i temeljnih prava na osnovu međusobnog povjerenja

Radni program je fleksibilan i u stanju je rješavati tematska pitanja koja su evropskim građanima ujedno i najznačajnija. Slijede neki od ključnih primjera:

- Kako bi se riješilo pitanje **migracije**, finansiranje istraživanja podržat će napore kojima se obezbjeđuje sigurnost vanjske granice Evropske unije, pri čemu će se istovremeno omogućiti legitiman protok ljudi i roba. Na primjer, aktivnosti u sklopu teme „Ispitivanje rizika na graničnim prelazima“ (8 miliona eura) omogućit će bolju identifikaciju potencijalno opasnih osoba i roba na graničnim prelazima. Istraživanje će također pokriti uzroke i rute migracija, efekat i uticaj radikalnih pokreta na migraciju, te prevenciju i rano otkrivanje radikalizacije u Evropskoj uniji.
- **Borba protiv kriminala i terorizma**, kao dio poziva pod nazivom Sigurnost, razvit će nove načine prevencije i borbe protiv organiziranog kriminala te rješavanja problema terorističkih ideja i uvjerenja, pri čemu će garantirati temeljna prava i vrijednosti.
- Pozivi i usmjerene inicijative pod nazivom **Međunarodna saradnja** pomoći će saradnju u oblasti istraživanja i inovacija sa zemljama van Evrope i na efikasan će način odgovoriti na zajedničke društvene izazove.

6. Zajedničke i ostale karakteristike

- Sinergija između programa Horizon 2020 i **Evropskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF)**, kojima se u periodu 2014-2020. u istraživanje i inovacije investira do 90 milijardi eura, proširit će opseg i uticaj oba pomenuta instrumenta. ESIF bi, na primjer, mogao podržati one projektne prijedloge koji se ocijene kao izvrsni, a za koje ne postoje finansijska sredstva usljed ograničenja budžeta programa Horizon 2020. Kako bi se podržao navedeni proces, od 2016. bit će dostupan [Pečat izvrsnosti](#) za takve programe koji zadovoljavaju kriterije, a ne finansiraju se iz instrumenta za mala i srednja preduzeća.
- **Smanjenje jaza u oblasti istraživanja i razvoja** između različitih zemalja kako bi se izvrsnost proširila na sve krajeve Evropske unije i dalje ostaje ključni cilj poziva „Rasprostranjenost“ (Widespread) (202 miliona eura tokom dvije godine).

Za više informacija:

- [Participant Portal](#)
- [Horizon 2020 website](#)
- [IP/15/5831](#)

Finansiranje putem poziva i finasijskih instrumenata kroz Radni program 2016-17 u sklopu programa Horizon 2020 (u milionima eura)

	2016.		2017.	
	Pozivi	Budžet	Pozivi	Budžet
Stub izvrsnosti u nauci				
Evropsko istraživačko vijeće ¹	5 poziva	1650,9		1650,9 ²
Aktivnosti Marie Skłodowska-Curie	5 poziva	756,5	5 poziva	839,5
Tehnologija budućnosti i tehnologija u razvoju	4 poziva	228,2	3 poziva	162,8
Evropska istraživačka infrastruktura (uključujući i e-infrastrukturu)	5 poziva	229,5	5 poziva	284,5
Stub industrijskog liderstva				
Informacijske i komunikacijske tehnologije	3 poziva	476,5	2 poziva	611,5
Nanotehnologija, napredni materijali, biotehnologija i proizvodnja	2 poziva	279,8	2 poziva	308,4
Prostor	2 poziva	87,7	3 poziva	94,0
Pristup finansiranju rizika	1 poziv + finasijski instrumenti	2,5 + 335,0	finasijski instrumenti	407,5
Inovacije u malim i srednjim preduzećima (ne podrazumijeva Eurostars)	2 poziva	382,0	2 poziva	412,2
Stub društvenih izazova				
Zdravlje, demografske promjene u društvu i dobrobit građana	1 poziv	343,0	1 poziv	315,3
Sigurnost hrane, održiva poljoprivreda i šumarstvo, istraživanje i bioekonomija morskih, priobalnih i kopnenih voda	4 poziva	340,5	4 poziva	375,0
Sigurna, čista i efikasna energija	2 poziva	448,7	2 poziva	468,6
Pametna, integrisana i ekološki transport	3 poziva	352,6	3 poziva	403,5
Klimatske aktivnosti, okoliš, efikasnost resursa i sirovina	1 poziv	142,9	1 poziv	183,1
Evropa u svijetu koji se mijenja – inkluzivna, inovativna i reflektivna društva	4 poziva	98,0	4 poziva	114,2
Sigurna društva	3 poziva	196,8	3 poziva	196,3
Širenje izvrsnosti i produbljivanje učešća				
Širenje izvrsnosti i produbljivanje učešća	1 poziv	90,8	1 poziv	111,4
Nauka s društvom i nauka za društvo	1 poziv	44,0	1 poziv	54,6
Zajedničke aktivnosti (ciljana područja)	3 poziva	577,5	3 poziva	462,5

Napominjemo da budžetske cifre ne uključuju „ostale aktivnosti“ kao što su javne nabavke i slično.

¹ Zaseban radni program za 2017.

² Procjena za 2017.